

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Opatření OPŽP 2021 – 2027 SC 1.3 a 1.6

vodní ekosystémy

Ing. Marcela Hausvaterová

Oddělení péče o přírodu a krajinu, RP Východní Čechy, Agentura
ochrany přírody a krajiny ČR

www.opzp.cz zelená linka: 800 260 500 dotazy@sfzp.cz

Specifický cíl 1.3

Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Opatření 1.3.1 tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel

Cíl - stabilní síť krajinných prvků, které dokáží přirozeně zadržovat srážkovou vodu

Aktivita 1.3.1.1 Tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel

4 podaktivity:

Podaktivita 1.3.1.1.1 vytváření a obnova tůní (mokřadů) (ZMV)

Podaktivita 1.3.1.1.2 malé vodní nádrže (ZMV)

Podaktivita 1.3.1.1.3 Revitalizace a renaturace vodních toků a niv (ZMV)

Podaktivita 1.3.1.4 Nákup pozemků pro podporu renaturačních procesů a revitalizaci vodních toků

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Tůň

Bude podpořeno:

- Vyhroubení tůní ve stávajícím terénu
- Svahování břehů a vytvoření členitého dna tůní
- Vytvoření **pozvolného přechodu mezi vodním a suchozemským prostředím (litorální pásma)** fungujícího za variabilních hydrologických podmínek

příjemci „neomezeně“
podpora **100 %**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Tůně + MVN + revitalizace

Obecná kritéria přijatelnosti:

- Projekt obsahuje dostatečné zhodnocení stávajícího stavu území.
- V projektu je dostatečně zhodnocen vliv průběhu realizace opatření na lokální vodní režim krajiny/sucho a funkce ekosystémů a v případě existence negativních vlivů jsou navržena dostatečná opatření k jejich eliminaci či minimalizaci.
- Projekt není v rozporu se schválenými strategickými dokumenty v OP
Projekt není v kolizi s ostatními zájmy chráněnými dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- Pokud se projekt bude realizovat v ZCHÚ (nebo jeho OP) nebo v lokalitě soustavy Natura 2000, není v rozporu s plánem péče o ZCHÚ, zásadami péče ani se souhrnem doporučených opatření pro lokalitu soustavy Natura 2000.
- Realizace projektu nezpůsobí trvalý pokles biodiverzity v lokalitě a zároveň nedojde k nevratnému negativnímu ovlivnění nebo zásahu do biotopů zvláště chráněných nebo ohrožených druhů rostlin a živočichů.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Tůně + MVN + revitalizace

Obecná kritéria přijatelnosti: - pokračování

- Navrhované opatření je v souladu se Standardy péče o přírodu a krajinu, pokud jsou pro daná opatření zpracovány a schváleny. Pokud se navržené řešení od standardů odchyluje, je toto v dokumentaci identifikováno a zdůvodněno, a uvedený důvod pro odlišný postup je oprávněný.
- Pozemky realizace jsou volně přístupné bez poplatků či fyzických překážek omezujících průchod krajinou a nebrání migraci živočichů s výjimkou oplocení obor, lesnických oplocenek nebo pastevních ohradníků.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Tůň

Specifická kritéria přijatelnosti:

- Záměr přispívá k **posílení ekologicko-stabilizačních funkcí** a podporuje **obnovu přirozeného vodního režimu** krajiny.
- Vhodně **využívá potenciál území** k obnovení krajinného prvku přirozeně velkého prostorového rozsahu.
- Je **vhodně navržen** zejména v parametrech sklonů břehů a dna, hloubek včetně jejich variability, rozsahu litorální zóny u vodních ploch a charakteru břehové linie.
- Projekt **nepřipouští poškozování** cenných přírodních a přírodě blízkých ploch biotopů vyjma zásahů nezbytně nutných pro realizaci projektu.

Malé vodní nádrže

Bude podpořeno:

- **Obnova nebo zásadní rekonstrukce technických objektů** MVN
- **Úprava či obnova břehů a dna** MVN včetně tvarování litorálních pásem
- **Výstavba nových** nádrží
- **Odbahnění** stávajících nádrží

příjemci „neomezeně“
podpora **60%**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Malé vodní nádrže

Specifická kritéria přijatelnosti:

- Projekt je **vhodně navržen** v parametrech sklonů břehů a dna, hloubek včetně jejich variability, rozsahu litorální zóny u vodních ploch a charakteru břehové linie
- Projekt **nepřipouští poškozování** cenných přírodních a přírodě blízkých ploch biotopů vyjma zásahů nezbytně nutných pro realizaci projektu
- Vhodně **využívá potenciál** území k obnovení krajinného prvku přirozeně velkého prostorového rozsahu.
- Projekt výstavby nebo obnovy malých vodních nádrží má za cíl i **jiné než hydrologické funkce**
- Projekt **nepřipouští poškození** přírodních a přírodě blízkých koryt vodních toků
- V případě výstavby **průtočné MVN** byla v projektu dostatečně zohledněna **migrační prostupnost** pro živočichy vyskytující se ve vodním toku

Malé vodní nádrže

Specifická kritéria přijatelnosti – pokrač.:

- Výstavba MVN je realizována na **pozemcích ekologicky výrazně degradovaných**/nízké ekologické stability (např. intenzivní formy zemědělského hospodaření, technicky upravené koryto vodního toku) nebo se jedná o obnovu MVN **ve vhodném profilu** vodního toku i údolnice
- Projekt obsahující lokality s výskytem původních druhů raků zohledňuje opatření na eliminaci šíření račího moru *Aphanomyces astaci* v toku
- Výsledný stav po realizaci projektu je z hlediska přirozených funkcí ekosystémů kvalitativně hodnotnější než stav před realizací projektu.
- Lokality s výskytem raka kamenáče <http://mapy.nature.cz/>, tematická úloha - Podklady pro OPŽP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Revitalizace a renaturace vodních toků a niv

Bude podpořeno:

- **Vytváření a obnova přírodě blízkých koryt vodních toků** (přiměřeně kapacitních, tvarově a hloubkově pestrých) zahrnující eventuální odstranění dřívějších nevhodných úprav (opevnění dna a břehů, ohrázování, příčných překážek), a to včetně zakládání nových nebo rekonstrukce břehových porostů podél toku i v přilehlé nivě při respektování ochrany území před povodněmi
- **obnova říčních ramen v nivě vodního toku**
- **podpurná opatření na vodním toku a v nivě** umožňující přirozené korytotvorné procesy v delším časovém horizontu bez nutnosti plošně rozsáhlých investičních úprav, zejména:
 - vytváření a obnova prvků posilující druhovou biodiverzitu vodních a na vodu vázaných organismů,
 - terénní úpravy koryta (dna) a břehů včetně pomístních zásahů umožňujících proces **renaturace** vodního toku a nivy.

příjemci „neomezeně“, podpora **100 %**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Revitalizace a renaturace vodních toků a niv

Specifická kritéria přijatelnosti:

- Projekt vhodně **využívá místních podmínek** k obnovení prostorového rozsahu vodních prvků, přirozené trasy vodního toku, dostatečné šíře a plochy přírodě blízkých potočních/říčních pásů, přirozených tvarů a rozměrů koryt, morfologické a hydraulické členitosti koryt
- Projekt sleduje a rozvíjí aspekty **morfologického a ekologického zlepšení vodního toku a nivy**, cíle revitalizací nebo procesy renaturací.
- Projekt přispívá k posílení ekologicko-stabilizačních funkcí a podporuje obnovu **přirozeného vodního režimu krajiny**
- Projekt klade důraz na **rozvolnění břehů a pozvolný podélný sklon** koryt vodních toků, kdy jsou střídány tůně s brody na místo příčných staveb. Ty jsou realizovány jen v odůvodněných případech, a to primárně z přírodě blízkých materiálů (dřevo, kámen) jako reakce na možné zahlubování nivelety dna.
- Projekt **omezuje** na nezbytně nutnou míru kácení dřevin a použití prvků a konstrukcí, které nejsou v souladu s přírodě blízkým pojetím revitalizací vodního toku, niv a říčních ramen.

Revitalizace a renaturace vodních toků a niv

Specifická kritéria přijatelnosti: - pokrač.

- Projekt řízené renaturace a dílčích opatření revitalizací na vodním toku a v nivě podporují **přírozené korytotvorné procesy** v delším časovém horizontu.
- Projekt dostatečně využívá potenciálu **zlepšení ekologického stavu** vodního toku a nivy a potenciálu zlepšení retence vody ve volné krajině, a to jak při průběhu velkých vod ve vztahu k zastavěným územím v povodí, tak ve vazbě na epizody sucha.
- Projekt nezhoršuje případný dochovaný stav vodního toku a nivy, naopak **podporuje obnovu přírodního hydrologického režimu** a charakteru břehových porostů a vegetačních povrchů v ploše nivy a dále dle možností lokality podporuje obnovu migrační prostupnosti vodního toku, přírodního průtokového a splaveninového režimu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Revitalizace a renaturace vodních toků a niv

Specifická kritéria přijatelnosti – pokrač.:

- Projekt revitalizace říčního ramene je **vhodně navržen** v parametrech sklonů břehů a dna, hloubek včetně jejich variability, rozsahu litorální zóny a charakteru břehové linie.
- Projekt **nepřipouští poškozování** přírodních a přírodě blízkých ploch **biotopů** vyjma zásahů nezbytně nutných pro realizaci projektu.
- Projekt **nepřipouští poškozování** přírodních a přírodě blízkých ploch **v nivách** nevhodným ukládáním sedimentů a zemin.
- Projekt **nezhoršuje** podmínky přirozené akumulace a retence vody v **říčním/potočním prostoru**.

Tůň + MVN + revitalizace

Specifické způsobilé výdaje:

- **Přímé realizační výdaje** (stavební, terénní, zemědělské a lesnické práce a související služby zajišťující splnění parametrů, včetně výdajů na:
 - ✓ odtěžení sedimentu včetně jeho vyvezení a uložení
 - ✓ kácení dřevin a odstranění pařezů v případě, že brání umístění stavby či vodního prvku v daném prostoru
 - ✓ výsadbu dřevin a péči nejdéle po dobu 3 let od ukončení výsadeb
 - ✓ stavební práce na odstraňování migračních překážek, které pozbyly své funkce (např. nepotřebné a nefunkční jezy atp.)
 - ✓ eliminaci nepůvodních druhů rostlin, raků a ryb v souvislosti s realizací opatření
 - ✓ záchranné/dočasné transfery zvláště chráněných druhů živočichů po nezbytně nutnou dobu realizace opatření v původním biotopu

Tůně + MVN + revitalizace

Specifické způsobilé výdaje:

- **Vedlejší rozpočtové náklady** vynaložené v přímé souvislosti s realizací projektu stanovené v souladu s vyhláškou č. 169/2016 (např. geodetické práce, dokumentace skutečného provedení stavby, zařízení a zrušení staveniště, ztížené dopravní podmínky, provozní vlivy atp.)
- **Vyvolané investice** (např. výdaje na stavbu dočasných komunikací) vstupují do celkových nákladů akce posuzovaných dle Nákladů obvyklých opatření MŽP. Pokud nejsou pro dané opatření stanoveny NOO, pak VRN nesmí překročit 10 % ZRN dle ceníků stavebních prací.

Nákup pozemků pro podporu renaturačních procesů a revitalizací vodních toků

Bude podpořeno:

- **výkup pozemků** určených pro **řízenou i samovolnou renaturaci** vodních toků, kde bude umožněn přirozený vývoj koryta vodního toku bez omezujících faktorů a obnova říčního pásu s jeho vodohospodářskými a ekologickými funkcemi
- **nákup staveb**, které jsou pro účely projektu určeny k odstranění

Obecná kritéria přijatelnosti

Obdobně jako u ostatních opatření

Specifické způsobilé výdaje

Kupní cena dle znaleckého posudku

příjemci omezeni na obce, kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, OSS, státní podniky, státní organizace, veřejné výzkumné instituce, vysoké školy

podpora **100 %**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Nákup pozemků pro podporu renaturačních procesů a revitalizaci vodních toků

Specifická kritéria přijatelnosti:

- Projekt obsahuje **posouzení hydromorfologických charakteristik a dynamiky** dotčeného úseku vodního toku, vhodnosti úseku vodního toku k renaturaci a potenciálu renaturace (včetně intenzity působení renaturačních procesů)
- Projekt obsahuje rozhodnutí /souhlas vodoprávního úřadu o **zrušení vodního díla** nebo vyjádření vodoprávního úřadu, že se v úseku vodního toku určeného k renaturaci jedná o přirozené koryto vodního toku
- Projekt vhodně využívá místních podmínek k obnovení přirozeného hydromorfologického vzoru (typu) vodního toku

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.3.1.5 odstranění či eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině

Podpora projektů, sledujících eliminaci či omezení negativní funkce odvodňovacích systémů či jejich částí - zlepšení retenční a akumulární schopnosti vody v řešené lokalitě a k posílení ekosystémových funkcí

- **eliminace účinnosti** drénů (např. přerušené úseky potrubí, instalace záslepek na drenážním potrubí),
- **zvyšování nivelety dna** odvodňovacích příkopů a kanálů hrážkováním a (pomístním) zasypáváním
- **řízené zarůstání** drenáže (dřevinami, bylinami) a další vhodná opatření uvedená v příloze 1 metodické příručky*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Certifikovaná metodická příručka pro žadatele OPŽP:

Pracovní postupy eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině

KULHAVÝ Z., FUČÍK P., TLAPÁKOVÁ L., 2013: v.v.i., MŽP, VÚMOP

Obecná kritéria přijatelnosti – obdobně jako u předcházejících opatření, dále:

- soulad s výše uvedenou příručkou a standardy
- důraz na zpomalení odtoku a zadržení vody v krajině
- instalace zařízení regulujících odtok vody z mel. soustavy jen v odůvodněných případech neexistence jiného řešení

Příjemci neomezeně, **podpora 90 %**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Odstranění či eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině

Specifické způsobilé výdaje:

- **Přímé realizační výdaje** (stavební, terénní, zemědělské a lesnické práce a související služby zajišťující splnění parametrů, včetně výdajů na:
 - Odtěžení odvoz a skládkovné materiálu z odstraňovaných odvodňovacích zařízení,
 - odtěžení zeminy včetně jejího vyvezení a uložení,
 - na nelesních pozemcích výsadbu dřevin a na dokončovací a rozvojovou péči nejdéle po dobu 3 let od ukončení realizace výsadeb,
- **Vedlejší rozpočtové náklady** vynaložené v přímé souvislosti s realizací projektu stanovené v souladu s vyhláškou č. 169/2016 (např. geodetické práce, DSP stavby, zařízení a zrušení staveniště, ztížené dopravní podmínky, provozní vlivy atp.)
- **Vyvolané investice** (např. výdaje na stavbu dočasných komunikací) vstupují do celkových nákladů akce posuzovaných dle Nákladů obvyklých opatření MŽP. Pokud nejsou pro dané opatření stanoveny NOO, pak VRN nesmí překročit 10 % ZRN dle ceníků stavebních prací.

Specifický cíl 1.6

**Posilování ochrany a zachování přírody,
biologické rozmanitosti a zelené
infrastruktury, a to i v městských oblastech, a
snižování všech forem znečištění**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Opatření 1.6.1 Podpora přírodních stanovišť a druhů a péče o nejcennější části přírody a krajiny - voda

Aktivita 1.6.1.1. péče o přírodní stanoviště a druhy opatření na podporu ohrožených druhů

- Podaktivita 1.6.1.1.1 Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů

Podporované projekty:

péče o vodní a mokřadní biotopy vázané na tůně, rašeliniště, prameniště, vodní toky a jejich nivy (revitalizace a renaturace, MVN, které neslouží k chovu ryb, nebo slouží k takovému chovu, který neoslabí jejich ekologické funkce a další mokřady)

příjemci: „neomezeně“

Podpora:

MVN **70 %**,

tůně, mokřady, revitalizace, rašeliniště **100 %**,

pro OOP v gesci MŽP vše **100 %**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů - voda

Obecná kritéria přijatelnosti:

- Projekt obsahuje dostatečné zhodnocení stávajícího stavu území
- Projekt je optimálně navržen s ohledem na cílová přírodní stanoviště a ohrožené druhy, pro které je navrhován
- Projekt naplňuje cíle podpory a jeho přínosy k naplnění cílů podpory nejsou zanedbatelné. Přínosy pro biodiverzitu a funkce ekosystémů jsou v projektu dostatečně popsány. Projekt obsahuje dostatečný popis, jak bude zajištěna udržitelnost jeho výsledků
- V projektu je dostatečně zhodnocen vliv průběhu realizace opatření na biodiverzitu, funkce ekosystémů a ochranu stanovišť a ohrožených druhů a v případě existence negativních vlivů jsou navržena dostatečná opatření k jejich eliminaci či minimalizaci.
- Realizace projektu nezpůsobí trvalý pokles biodiverzity v lokalitě a zároveň nedojde k nevratnému negativnímu ovlivnění nebo zásahu do biotopů ohrožených druhů.
- Projekt nepřipouští poškozování cenných přírodních a přírodě blízkých ploch, vyjma zásahů nezbytně nutných pro realizaci projektu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů - voda

Obecná kritéria přijatelnosti - pokrač.:

- Projekt není v rozporu se schváleným Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR, Strategií ochrany biologické rozmanitosti České republiky, Strategickým rámcem Česká republika 2030 a Státní politikou životního prostředí ČR.
- Projekt není v kolizi s ostatními zájmy chráněnými dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, včetně záchranných programů, programů péče přijatých MŽP a regionálních akčních plánů přijatých AOPK ČR.
- Pokud se projekt bude realizovat v ZCHÚ (nebo jeho OP) nebo v lokalitě soustavy Natura 2000, není v rozporu s plánem péče o ZCHÚ, zásadami péče ani se souhrnem doporučených opatření pro lokalitu soustavy Natura 2000.
- Projekt obsahující záchranné odchovy, záchranné pěstování a podobné činnosti aktivní manipulace s jedinci zvláště chráněných druhů je výslovně obsažen mezi opatřeními v záchranných programech přijatých MŽP či regionálních akčních plánech přijatých AOPK ČR.
- Navrhované opatření je v souladu se Standardy péče o přírodu a krajinu, pokud jsou pro daná opatření zpracovány a schváleny. Pokud se navržené řešení od standardů odchyluje, je toto v dokumentaci identifikováno a zdůvodněno, a uvedený důvod pro odlišný postup je oprávněný.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů - voda

Specifická kritéria přijatelnosti

u projektů péče o vodní a mokřadní biotopy vázané na **tůně, rašeliště, prameniště a další mokřady**:

- Projekt vhodně využívá **potenciál území** k obnovení podmínek blízkých přirozenému stavu zvodnělých ploch, zejména k obnovení cílové hladiny vody
- Projekt realizace tůně je **vhodně navržen** zejména v parametrech variability **sklonů břehů a hloubek**, rozsahu litorální zóny u vodních ploch a charakteru břehové linie
- Projekt není v rozporu se schváleným Státním programem ochrany přírody a krajiny

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů - voda

Specifická kritéria přijatelnosti

u projektů péče o vodní a mokřadní biotopy vázané na vodní toky - **opatření revitalizace či řízené renaturace vodních toků a niv, revitalizace říčních ramen:**

- Projekt vhodně využívá **místních podmínek** k obnovení přirozeně velkého prostorového rozsahu vodních prvků, přirozené trasy vodního toku, dostatečné šíře a plochy přírodě blízkých potočních/říčních pásů, přirozených tvarů a (obvykle přirozeně malých) rozměrů koryt, k obnovení morfologické a hydraulické členitosti koryt
- Projekt **nezhoršuje** případný dochovaný stav vodního toku a nivy, naopak podporuje obnovu přirozeného hydrologického režimu a charakteru břehových porostů a vegetačních povrchů v ploše nivy a dále dle možností lokality podporuje obnovu migrační prostupnosti vodního toku, přirozeného průtokového a splaveninového režimu
- Projekt revitalizace říčního ramene je **vhodně navržen v parametrech sklonů břehů a dna, hloubek** včetně jejich variability, rozsahu litorální zóny a charakteru břehové linie
- Projekt obsahující lokality s výskytem původních druhů raků zohledňuje opatření na eliminaci šíření račího moru *Aphanomyces astaci* v toku
- Výsledný stav po realizaci projektu je z hlediska přirozených funkcí ekosystémů kvalitativně hodnotnější než stav před realizací projektu
- Lokality s výskytem raka kamenáče <http://mapy.nature.cz/>, tematická úloha - Podklady pro OPŽP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů - voda

Specifická kritéria přijatelnosti

u projektů péče o vodní a mokřadní biotopy vázané na **MVN – opatření výstavba a komplexní (zásadní) rekonstrukce malých vodních nádrží, odbahnění vodních nádrží:**

- opatření je **lokalizováno celou plochou v biocentru ÚSES**
- projekt je vhodně navržen v parametrech sklonů břehů a dna, hloubek včetně jejich variability, rozsahu litorální zóny u vodních ploch a charakteru břehové linie
- projekt vhodně využívá potenciál území k **obnovení biotopů** přirozeně velkého prostorového rozsahu
- MVN vytváří ustálené hydrologické prostředí v průběhu roku, které poskytuje **vhodné podmínky pro výskyt a rozmnožování druhů vázaných na vodní prostředí**
- v případě výstavby MVN je dostatečně zohledněna migrační prostupnost pro živočichy vyskytující se ve vodním toku
- projekt obsahující lokality s výskytem původních druhů raků zohledňuje opatření na eliminaci šíření račího moru */Aphanomyces astaci/** v toku
- **výsledný stav** po realizaci projektu je z hlediska přirozených funkcí ekosystémů kvalitativně **hodnotnější než stav před realizací projektu**

*Lokality s výskytem raka kamenáče <http://mapy.nature.cz/>, tematická úloha - Podklady pro OPŽP.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů - voda

Specifické způsobilé výdaje:

Stavební, vodohospodářské, zemědělské a lesnické práce, speciální zásahy a úpravy a související služby zajišťující splnění parametrů daného specifického cíle, včetně výdajů na:

- Obnovní management přírodních stanovišť a **stanovišť ohrožených druhů vázaných na vodní a mokřadní biotopy**, zejména výdaje na:
 - ✓ odtěžení sedimentu včetně jeho vyvezení a uložení
 - ✓ stružkování ploch ovlivněných vodou
 - ✓ nezbytné obnovy stavebních objektů
 - ✓ kácení a odstranění pařezů u stavebních projektů (revitalizace vodních toků, vytváření vodních prvků v krajině) v případě, že brání umístění stavby či vodního prvku v daném prostoru
 - ✓ eliminaci a eradikaci nepůvodních druhů rostlin a živočichů k udržení či iniciaci biotopů cílových druhů
 - ✓ nezbytné záchranné transfery zvláště chráněných či ohrožených druhů po nezbytně nutnou dobu realizace opatření v původním biotopu
 - ✓ výsadbu dřevin a na dokončovací a rozvojovou péči nejdéle po dobu 3 let od ukončení realizace výsadeb
 - ✓ obnovu vodního režimu rašelinišť a pramenišť (hrážkování odvodňovacích stružek apod.)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů - voda

Specifické způsobilé výdaje - pokrač.:

- **Vedlejší rozpočtové náklady** vynaložené v přímé souvislosti s realizací projektu stanovené v souladu s vyhláškou č. 169/2016 (např. geodetické práce, DSP stavby, zařízení a zrušení staveniště, ztížené dopravní podmínky, provozní vlivy atp.)
- **Vyvolané investice** (např. výdaje na stavbu dočasných komunikací) vstupují do celkových nákladů akce posuzovaných dle Nákladů obvyklých opatření MŽP. Pokud nejsou pro dané opatření stanoveny NOO, pak VRN nesmí překročit 10 % ZRN dle ceníků stavebních prací.
- Realizace dočasných komunikací s použitím šterku je možná pouze za současného použití geotextilie. V případě silničních panelů se za způsobilé výdaje považují výdaje ve výši 1/3 pořizovací ceny nových silničních panelů.
- V případě realizace opatření zaměstnanci žadatele (nedodavatelsky) u činností nestavebního charakteru a na realizaci drobných staveb dle zákona 256/2013 Sb. § 2, písm. m), nebo vodohospodářských staveb nevyžadujících povolení (drobné zásahy do mokřadů či rybníků, obnova tůní apod.) nebo zemních prací nevyžadující povolení - **osobní náklady, nákup materiálu, nákup hmotného a nehmotného majetku**, apod., jehož pořízení je nezbytně nutné a řádně odůvodněné pro realizaci opatření - způsobilá je vstupní cena majetku (účetní hodnota) bez úroků z úvěrů. Tyto náklady vstupují do celkových nákladů akce posuzovaných dle Nákladů obvyklých opatření MŽP či ÚRS.
- **Samostatné výkupy** pozemků pro přirozené **rozlivy a renaturace** vodních toků. V ostatních případech výkupy jen v přímé souvislosti s realizací opatření.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na **podporu ohrožených druhů** - **voda**

Specifické způsobilé výdaje - Podaktivita 1.6.1.1.2 Předcházení, minimalizace a náprava škod způsobených vybranými zvláště chráněnými druhy

- V případě **škod způsobených bobrem** evropským se opatření navrhnou v souladu s publikovanými postupy, zejména výdaje na:
 - ✓ opatření související s **nápravou prokázaných škod** způsobených bobrem evropským na vodních stavbách: zasypání nor a děr, dosypání návodního líce hráze, vyrovnání koruny hráze, opevnění návodního líce hráze těžkým kamenivem, rovnaninou či kamenným záhozem
 - ✓ předcházení škod na rybnících, např. instalace beaver deceiveru (tj. klamače bobrů), instalace vhodného typu pletiva/ocelové sítě, kamenné rovnaniny či těžkého kameniva (pouze v zóně A).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.6.1.2 péče o chráněná území - voda

Cíl – péče o předměty ochrany (NP, CHKO, NPR, NPP, PP, PR a lokality soustavy Natura 2000, včetně ochranného pásma) – přispět k posílení biologické rozmanitosti, zastavení úbytku přírodních stanovišť a druhů, zlepšení stavu předmětů ochrany CHÚ

- **péče o vodní a mokřadní biotopy (vázané na tůně, rašeliniště, prameniště, vodní toky a jejich nivy (revitalizace a renaturace), MVN a další mokřady**

příjemci „neomezeně“

podpora

tůně, mokřady **100 %**

MVN v CHÚ **85 %**

revitalizace, renaturace, rašeliniště **100 %**

pro OOP (AOPK ČR, správy NP, kraje) a další rezortní organizace MŽP vše **100 %**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.6.1.2 péče o chráněná území (přírodní dědictví) - voda

Obecná kritéria přijatelnosti:

Obdobně jako u aktivity 1.6.1.1, ve vazbě na „vodu“, mimo to dále:

- Projekt je realizován v chráněném území (**NP, CHKO, PR, PP, NPR, NPP** a území soustavy **Natura 2000**), nebo jeho ochranném pásmu.
- **Projekt je zaměřen na zajištění příznivého stavu, zachování nebo zlepšení dochovaného stavu předmětu ochrany chráněného území.**
- Projekt je v souladu s cílem ochrany daného chráněného území. V případě, že pro chráněné území existuje schválený příslušný odborný a koncepční dokument (plán péče, zásady péče, souhrn doporučených opatření, smlouva o smluvní ochraně ust. §39 ZOPK), je projekt v souladu s tímto dokumentem.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.6.1.2 péče o chráněná území - voda

Specifická kritéria přijatelnosti:

Obdobně jako u aktivity 1.6.1.1, ve vazbě na „vodu“

Specifické způsobilé výdaje:

Obdobně jako u aktivity 1.6.1.1, ve vazbě na „vodu“

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Opatření 1.6.2 zprůchodnění migračních překážek pro živočichy - voda

Aktivita 1.6.2.1 zprůchodnění migračních překážek pro **vodní živočichy** a opatření k omezování jejich úmrtnosti

V rámci projektu může být řešeno na **všech vodních tocích** ČR:

- odstranění či eliminace migrační překážky.

V rámci projektu může být řešeno následující opatření na **vodních tocích vyplývajících z Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR** či příslušných plánů dílčích povodí:

- zprůchodnění migrační překážky na vodním toku pomocí **rybího přechodu** či jiného opatření zajišťující migraci ryb a dalších vodních a na vodu vázaných živočichů,
- opatření **podporující poproudovou migraci**,
- **zvýšení účinnosti** stávajících rybích přechodů či dalších opatření (doplnění nové technologie, rekonstrukce stávajících rybích přechodů apod.),
- **omezování úmrtnosti** vodních živočichů (Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR s výjimkou „fish friendly“ technologií)

příjemci „neomezeně“

podpora **100 %** pro mezinárodní a národní prioritní koridory, **80 %** pro regionální prioritní koridory či vyplývající z PDP, odstranění či eliminace migrační překážky **70 %**, OOP v gesci MŽP **100 %** vše dle skutečných nákladů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Opatření 1.6.2 zprůchodnění migračních překážek pro živočichy

Aktivita 1.6.2.2 zprůchodnění migračních překážek pro **suchozemské živočichy** a opatření k omezování jejich úmrtnosti

- zprůchodnění migračních bariér pro vybrané druhy živočichů (např. obojživelníci, chráněné druhy plazů, vydra, bobr, sysel, netopýři), a to zejména na významných tahových cestách obojživelníků a na místech, kde dochází k úhynu ohrožených druhů,
- zmírnění mortality živočichů související s technickou infrastrukturou, s výjimkou zabezpečení elektrického vedení, kde jde o zákonnou povinnost

příjemci neomezeně

podpora 70 %

OOP v gesci MŽP 100 %

dle skutečných nákladů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Opatření 1.6.2 zprůchodnění migračních překážek pro živočichy

Aktivita 1.6.2.1 zprůchodnění migračních překážek pro **vodní živočichy** a opatření k omezování jejich úmrtnosti

Obecná kritéria přijatelnosti

Obdobně jako u SC 1.6.1

Specifická kritéria přijatelnosti

- ✓ popis **cílových** migračních **druhů**
- ✓ posouzení **variant řešení** a dalších aspektů (pořadí odstranění, přebudování, RP)
- ✓ **preference přírodě blízkých řešení** s ohledem na nároky cílových druhů ryb
- ✓ řešení **poproudové ochrany**, omezení zranění ryb
- ✓ posouzení MZP, právní předpisy, metodické pokyny, norma TNV 75 2321, standard
- ✓ **návrh způsobu ověření funkčnosti** (metodika AOPK ČR: Biologické hodnocení rybích přechodů)
- ✓ identifikace opatření v plánu dílčích povodí
- ✓ eliminace račího moru

Specifické způsobilé výdaje

Stavební, vodohospodářské práce (výstavba, rekonstrukce, zlepšení funkčnosti) , kácení, odstranění pařezů, vegetační úpravy, VRN, osobní náklady, materiál, monitoring u RP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Opatření 1.6.2 zprůchodnění migračních překážek pro živočichy

Aktivita 1.6.2.2 zprůchodnění migračních překážek pro **suchozemské** živočichy a opatření k omezování jejich úmrtnosti

Obecná kritéria přijatelnosti

Obdobně jako v 1.6.1

Specifická kritéria přijatelnosti

- ✓ Projekt na podporu migrace a zmírnění mortality obojživelníků (např. instalace naváděcích trvalých bariér) obsahuje výsledky monitoringu po předchozí instalaci dočasných bariér. Projekt obsahující realizaci propustků či přechodů zahrnuje realizaci naváděcích trvalých bariér
- ✓ V projektu jsou uvedeny cílové migrační druhy obojživelníků a eventuálně dalších živočichů, včetně jejich nároků na technické řešení zajištění jejich migrace
- ✓ Projekt obsahuje posouzení varianty řešení migrační prostupnosti

Specifické způsobilé výdaje

Stavební a zemní práce, související doprovodná opatření (propustky), kácení, odstranění pařezů, zviditelnění stěn, vegetační úpravy, VRN, osobní náklady, materiál

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Děkuji za pozornost

